

מוגזמות, והפועל עסק רק בריצוף השביל המוביל מהרחוב עד לכניסה לבית התחתון. אלוף. כתב העולם הזה פנה לפונדק, שאל אותו: "האם נכון הדבר שפועל ערבי מהרצועה, המועסק על-ידי הממשלה הצבאית, עסק בתיקון השביל לבינתך?" "שק בתחתית", השיב האלוף במקוריות, וטרק את השופורת.

עיתונות

שכרה

של עקשנות

משה בדשי הוא עיתונאי קטן — ביי נתיים — אבל עקשן גדול. לפני כחודש ימים, יצא לכתבה מאוד לא מסוכנת — אודות התרחשויות בבית-הגנור בגבעתיים. כתבה הוא לא הוציא משם, אולם מכות הוא חטף (מכות לעיתונאי, העולם הזה 1806).

בדשי הצעיר (18) לא התרגש. השבוע, הוא חזר להמשך הכתבה. שוב, לא זכה להשלים אותה — כי שוב ספג מכות.

תעודה מזוייפת. את המכות בפעם הראשונה קיבל בדשי מגודל-השיער והי ממושקף, כפי שהתלונן במיטרת, מדי מנהל בית-הגנור, יוסף זוהר. כאשר הגיע למקום, ככתב השבועון באנגלית You ומרגנית, ביטאון צעירי ההסתדרות —

מושקף בדשי ומשדכו (משמאל) עקשן גדול, הקטן הזה

אסר עליו המנהל את הכניסה, קרע מידיו את הניירות שבידו, והחטיף לו, כאשר הגי עו השוטרים למקום, האשים המנהל את בדשי כי תעודת-העיתונאי שבידו מזוייפת. המנהל הכחיש את האשמותיו של בדשי. השבוע, מכל מקום, החליט שלא להסתבר, כאשר המתמית הצעיר חזר והופיע בשטח — ועוד בלוויית צלם. במקום זוהר, הת ייצב בפרץ יהודה שאשא, מדרך המועדון. אזרחי. שאשא מילא את תפקידו על הצד הטוב ביותר — כאילו היה מנהל ממש. לאחר שהוזהר את בדשי וחברו, יוסף ארזי, שהצילום במקום אסור — התקדם לפעולה, תפס את בדשי, העיפו לעבר הכביש. ארזי נכנס לפעולה גם הוא — והנציח במצלמתו את הדממה. שאשא, שהבחין במעשה האסור של ציי לום פעולותיו, הועיק את המיטרת, האי שים את הכתב והצלם בהסגת בגול. במיטרת, הוזהר החוקר, קצין בשם אלפרד דואק, את בדשי, כי אם יעז להתי קרב שנית למועדון, יעצור אותו — ושיחרר אותו.

כשחברו ארזי עדיין עצור, נחפו בדשי לראש העירייה, ביקש את התערבותו. דיווח בדשי על השיחה עם ראש העירייה: "קובה קרייזמן הבטיח לי לשחרר את יוסי" — בתנאי שאבטיח לו שלא לכתוב יותר על התקרית עם המדריך, ולא לספר עליה. סירבתו, ואז התחילו לחצים לפטר אותי ממערכת מרגנית." דיווח ראש העירייה על השיחה: "לא הבטחתי לבדשי שום דבר, אמנם שוחחתי איתו, אך זה הכל. לא התייחסתי אליו ברצינות. מייד ראיתי מי הוא."

משפטו של כתבו הצבאי של מעריב, אלי לנדאו, והוא עלה לו 1500 ל"י. ג'יגורזיו של רובי. סיפורו של הרור בה הוא מרתק כשלעצמו. לנדאו, שהיה עם יחידת הצנחנים שהגיעה ראשונה אל הכותל המערבי ביום שחרורו, לא רצה להחמיץ את הלחימה בדרום. הכתב הצבאי, שהוא סרן צנחנים במילואים, חזר לתל אביב, מצא שם צוותות טלוויזיה זרים ואת צלם הלייף, כשהם מתים להגיע לזירת ההתרחשויות. הוא צירף את כולם למכונית אחת ויחד ירדו בדרך הרפתקת בעקבות האוגדה של ישראל טל, שפרצה לעבר תעלת סואץ.

הם הצליחו להגיע עם הכוח הראשון שהגיע אל תעלת סואץ, ליד הגשר המתקן פל של איסמעיליה. צלם הלייף, שרצה תמונה סמלית, ביקש מהחיילים לרדת למים. אבל הם סרבו. חזקה עליהם פקודתו של מפקדם, אלוף-מישנה שמואל גורודיש (ראה במדינה, צה"ל) שלא לרדת למים. כששמע זאת לנדאו, הודיע לקציני צה"ל במקום: "אתם חייבים להישמע לפקודה אבל אני לא!" היה זה אלי שירד ראשון למימי התעלה. הקצין הצעיר יוסי בן-חנן מסר לו את הקלציניקוב שלו, אותו לקח שלל במהלך הקרבות.

אבל התמונה שהופיעה בסוף בשער הלייף היתה תמונתו של בן-חנן, שהפכה לסמל לנצחון צה"ל בחזית המצרית. ה"קלציניקוב" שבידי בן-חנן ניתן ללנדאו כמזכרת לזכר הצילומים במי התעלה. **אתגר לרמטכ"ל.** זה היה הקלציניקוב אותו מצאו חוקרי המשטרה כשבאו לחפש בביתו של לנדאו בהרצליה בפרשת חומרי ההדברה הגנובים. יחד עמו מצאו גם רובה רוסי סמויטוב, שניתן ללנדאו מאוחר יותר על ידי קצין צה"ל בכיר, בעת שיחידה מצרית תקפה יחידה עמה שהה לנדאו ליד התעלה.

מובן שלנדאו החזיק את הרובים בביתו כמזכרת ללא רשיון. על כך הועמד לדין. התביעה עמדה לדרוש את האשמתו של לנדאו בסעיף של השגת כלי יריה בדרך עוון. אבל אז היה זה דווקא עתונאי של לנדאו, מעריב, שמיהר לציין כי הנשק בביתו הושג בדרך גניבה. נראה שפרקי ליטי התביעה חשבו: אם מעריב כותב דבר כזה, ודאי ידוע להם משהו. הלכה התביעה וביקשה להרשיע את לנדאו, בנוסף על החזקת כלי יריה ללא רשיון, גם בהשגת כלי יריה בגניבה. הוא זוכה מסעיף האישום השני, כיוון שחוקרי המשטרה והתביעה לא יכלו להוכיח מניין השיג לנדאו את שני כלי הנשק שנמצאו בביתו: אם גנב אותם מצה"ל או קיבל אותם במשלוח ישרי מברית-המועצות? לנדאו עצמו, שלא רצה לסבך קצינים בצה"ל, העדיף שלא לספר בבית המשפט על מקור הנשק.

הוא הורשע בסעיף הטכני של החזקת כלי יריה ללא רשיון. השופטת עדנה שצקי קנסה אותו על כך בסכום של 1500 ל"י. אולם לפני גורדידיון התחולל בבית המשפט מחזה בלתי רגיל. היה זה כששני קצינים בכירים, האלוף ישראל טל ותתי אלוף אברהם טמיר, באו לבית-המשפט ביוזמתם כדי למסור עדות אופי חיובית על לנדאו, שלדעתם היה זכאי להחזיק בכלי הנשק שהיו בידו כמזכרת. השופטת התחשבה בדעתם. היא נתנה ללנדאו אורכה של שלושה חדשים להשיג אישור מהרמטכ"ל להחזיק כמזכרת את הקלציניקוב ההיסטורי והמפורסם ביותר בעולם. השאלה היתה רק, אם הרמטכ"ל יענה לאתגר שהוצב לו על ידי השופטת?

השטחים

תת-אלוף

שק בתחת

הפועל הערבי מרצועת עזה עסק בשקי דנות בעבודתו, בחצר הווילה של תת-אלוף יצחק פונדק — הלא הוא מושלה הצבאי של הרצועה. לקראת השעה חמש, סיים ה"פועל את עבודתו, פנה לחזור לעזה. העסקתו של הפועל הערבי מהרצועה בביתו של המושל, ברחוב האלגנטי שב"צהלה, עוררה את תשומת-ליבם של וביי קורתם — של כמה שכנים. החלו ריגונים. שהיו במהרה לשמועות על "שיפוצים הנערכים בבית המושל על-ידי פועלי ה"מימשל הצבאי".

בדיקה מהירה גילתה שהשמועות היו

יוסי בן-חנן והקלציניקוב הישראלי הראשון בתעלה

כרגון. לא היה זה רק מפני שנכנס למלחמה צרור ומצונן. לא היה צורך להרים קול. לאורך כל המלחמה לא היה ביחידתו אפילו מקרה אחד של הפרת משמעת.

אצל האויב — יותר במוח! לגור רודיש היתה תורת מלחמה משלו. אותה היה משנן השכם והערב לפיקודיו. כמה ציטטות לדוגמה מתורת המלחמה של גור רודיש:

● "בשעת קרב לעולם זכרו זאת: עד כמה שמצבכם רע — מצבו של האויב עוד יותר גרוע!"

● "הקפדה על המשמעת אין פירושה התנתקות היוזמה האישית. אבל יוזמה מחייבת הגדרה. איך אני מגדיר יוזמה? כל אחד צריך לדעת מה רוצה המפקד. אבל כשהוא נמצא במצב בו אינו יודע מה לעשות — הוא צריך לעשות הכל למען המטרה הכללית. אם אתה בספק — עשה תמיד יותר ממה שאמרו לך!"

● "אם אתה נתון בצרה — התקדם! אצל האויב הרבה יותר בטוח מאשר רחוק ממנו. השטח הבטוח ביותר הוא זה ש"מאחורי קווי האויב. זה לא רק נכון, אלא גם ניתן לביצוע."

במהלך ההדרכה ינסה גורודיש-גונן ליישם את תורת המלחמה שלו לגבי צה"ל. אבל הוא אינו רק איש מקצוע קר. הוא ידוע כאיש אמונה חם ולוהט. הידוע להלי היב את פיקודיו. אמר פעם גורודיש: "המישור המיסטי לא פחות חשוב לי מ"שאר המישורים. חשוב לי מאוד שעם ישראלי יחיה לעולם כשעמים אחרים כבר יהיו או לא יהיו."

גורודיש, שאחרי המלחמה השתתף בי מביצע כראמה ומילא תפקיד בפיקוד צפון, השתלם מאז המלחמה באוניברסיטת תל אביב. תחילה במורחנות ואחר-כך בהיסטוריה.

מינויו במשר עמד ראשון לחילוף משרות בצמרת הפיקוד העליון של צה"ל.

תולדות

הקלציניקוב

מתעלת סואץ

רובה הסער הרוסי קלציניקוב המפורסם ביותר בעולם, הוא הקלציניקוב שהופיע בחודש יוני 1967 על שער הלייף האמריקאי, כשהוא גישא בידי יוסי בן-חנן, ה"חיל הישראלי הראשון שטבל במי תעלת סואץ כאשר הגיעו כוחות צה"ל לשם. השבוע, כמעט חמש שנים מאז צולמה אותה תמונה מוס איסמעיליה, חזר אותו קלציניקוב להדרשות. הפעם הוא הופיע בי

(המשך מעמוד 14) השבוע יצא שמואליק מאלמוניותו לגבי אורחי ישראל. כאשר מונה כראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל, הוצג כאלוף שמואל גונן. אך לגבי צה"ל הוא יסאר תמיד כפי שהיה בשמו הראשון שהפך גם לכינויו: גורודיש.

"אסור לוותר לחיילים!" אחת הסצינות הזכורות ביותר בחשופים בצריח היא שיחתו של גורודיש עם קצינת הלש"כ של האוגדה, ציפי, ערב מלחמת ששת הימים. לציפי היה חבר צנחן, דבר שפגע בגאווה של איש השריון הוותיק. "מה יש לצנחנים שאין לשריונאים?" שאל את ציפי.

שמואליק גורודיש (42), הוא רק אחד משבט הגורודישים המשרתים בצה"ל. עוד שניים מאחיו משרתים בשירות קבע. הוא עצמו, יליד וילנה שמשפחתו התיישבה בעיר העתיקה בירושלים, חבש עד גיל 16 ספסל של ישיבה. אבל כשפרצה מלחמת העצמאות התגייס ולחם בשורות החי"ש והפלמ"ח. הוא נפצע חמש פעמים. במיבצע סיני היה כבר מפקד פלוגת טני קים, הראשונה שהגיעה לתעלת סואץ.

עוד לפני שהתפרסם כלוחם עשוי ללא חת, בזכות מלחמת ההבקעה של חטיבתו במלחמת ששת הימים, קנה לו שם כאחד הקצינים הקשוחים ביותר בצה"ל בתחום המשמעת. הוא היה דורש הקפדה מלאה על כללי המשמעת. הנהיג מערכת עונשים חסרי תקדים לעברייני תנועה ביחידתו. שורשי גישה מחמירה זו נעוצים במלחמת העצמאות הוא היה בן 18 וחצי, סמל במחלקת חי"ר שהופתעה תוך כדי התקפה על צומת רפיח. אותה צומת ש"הוא הבקיע אותה בששת הימים. המתי לקה נאלצה לסגת. תוך כדי נסיגה פקד שמואליק על שני חיילים לקחת עימם ארגז רימוניידי בדרך נסיגתם. הן סרבו לציית לפקודה. שמואליק לקח את ארגז הרימונים בעצמו.

מאז הגיע למסקנה כי משהו אינו כשיר רה בתחום המשמעת בצה"ל, "מתי יכול מסקר לשלוט בפיקודיו מבלי שיפחדו ממנו?" היה אומר, "כאשר הוא מקובל כמפקד, מקובל כבעל מקצוע ודואג לרווחתם של חייליו. החיילים מרוויחים מזה שיש קודם של משמעת. צריך לאהוב את החיילים, אבל אסור לוותר להם. אם אתה מוותר לפיקודיך, אתה עושה להם עוול!"

התיאוריה שלו הוכיחה את עצמה כשפקד על חטיבת השריון שלחמה ארבע יממות רצופות בשריון המצרי, ללא שינה. הוא לא היה צריך להרים את קולו אפילו פעם אחת. וזאת למרות שהיה מוכר לחייליו